

شعر عاشورائی

(تجزیه شعر و ادب)

کاظم محمدی

سرشناسه : محمدی، کاظم، ۱۳۴۰ -، گردآورنده

عنوان و نام پدیدآور : شعر عاشورایی : (گنجینه‌ی شعر و ادب) / کاظم محمدی.

مشخصات نشر کرج : نجم بزرگ، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری : ۱۵۶ ص، ۲۱ × ۱۶ س.م.

شابک : ۹۷۸-۰-۲۱۰-۸۵۰-۰

وضعیت فهرست توییسی : فیبا

یادداشت : پشت جلد به انگلیسی :

Kazem Mohammadi, Shere Ashoorai: Islamic theoretical gnosis.

یادداشت : کتابنامه: ص. [۱۴۹]. ۱۵۶

عنوان دیگر : (گنجینه‌ی شعر و ادب).

موضوع : حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۶۱ - ۶۲ ق -- شعر -- مجموعه‌ها

موضوع : Husain ibn Ali, Imam III, 625 - 680 -- Persian poetry -- Collections

موضوع : شعر فارسی -- مجموعه‌ها

Persian poetry -- Collections

عاشر -- شعر -- مجموعه‌ها

Tenth of Muharram -- poetry -- Collections

مشاعره

Moshaereh*

رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۶ / ۳۱۳ م ۳۲/ PIRF۰۳۲

رده‌بندی دیوبی : ۸۰۱/۰۰۸

شماره کتابشناسی ملی : ۴۸۹.۰۸۵

نام کتاب : شعر عاشورایی (گنجینه‌ی شعر و ادب)
نویسنده : کاظم محمدی
انتشارات : نجم کبری
چاپ و صحافی : نازو
تیراژ : ۲۰۰
چاپ اول : ۱۳۹۶
نوبت چاپ : دوم ۱۴۰۲
قیمت : ۹۰۰۰ تومان
شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۰۵-۸۵-۰

شعر عاشورایی

مقدمه

السلام على الحسين

وعلى على بن الحسين

وعلى اولاد الحسين

وعلى اصحاب الحسين

حضرت امام حسین(ع) و نهضت پر شور او در ماه محرم و خاصه در روز عاشورا چنان طبیعتی افکنده که در جهان گوشی نیست که آن نوا را از نیواری بی نوا نشینید باشد. کار شگرف امام چنان عالم را خیره و حیران کرده که دیگر امکان تکرار آن نخواهد بود. این است که در خصوص آن امام همام و قیام شگفت انگیز وی آنقدر کتاب نوشته و در مدح و رثای او شعر سروده‌اند که اگر کسی بخواهد همه‌ی آن را جمع کند بی تردید خود مجموعه ای وسیع و کتابخانه‌ای عظیم و تخصصی خواهد بود.

از زمان آن حضرت تا کنون بی شمارند کسانی که به عشق او در ولادت و شهادتش شعر سروده و در خیل شاعران عاشورایی و حسینی درآمده‌اند، هر چند که همه‌ی اشعار به قوت نبوده و نیستند ولی برخی نیز بسیار ارزشمند و چشمگیرند، خاصه که سرایندگان آن خود اهل ادب و حکمت و عرفان و دین بوده‌اند. با این حال هنوز هم ناگفته‌های بسیاری در باره‌ی او وجود دارد که هر بار کسی به ذوقی و اشتیاقی دیگر در قالبی ادبی از غزل و قصیده و رباعی و مثنوی می‌سراید و تقدیم عاشوراییان می‌کند.

محرم، عاشورا، کربلا. این عناوین خاص در ذهن ما و در ذهن هر شیعه‌ای تداعی کننده‌ی افرادی است که از خوبترین خوبیان عالم بوده‌اند و شاید دیگر مجالی در عالم امکان یافای تحقق جمعی این چنین عارف و عاشق و دلباخته وجود نداشته باشد.

در این جمع گذشته از خورشید پر فروغ ابا عبد الله الحسین که خود حکایتی خاص و جداست کسانی بوده‌اند که برای ایشان مشابهی نمی‌توان جست. غلام و آزاده، پیر و جوان، زن و مرد، دارا و ندار، همگی به گونه‌ای خاص در این صحنه وجود دارند، و صحنه گردان با معرفت و عاشقان کارسازند.

مهم نیست که در مکان کربلا باشی، این مهم است که کربلا بی باشی. چه در کربلا جماعت کثیری بودند که یار امام نبودند، و جماعتی کثیر هم بودند که دشمن امام بودند. پس بودن در کربلا حسنی نیست ولی حسینی بودن و برای او بودن و در رکاب او

بودن و به عشق او بودن است که ارزش و اعتبار است.
 گاهی برخی از افراد آنقدر کربلا کربلا می‌کنند که هدف یادشان
 می‌رود، کربلا که خاکی بیش نیست، مکانی دور و پرت و بی‌بار
 است، آنچه که این خاک را آبرو بخشیده خون و حضور امام
 حسین است، ورنه هنوز هم اگر از آن مکان آن اجساد پاک و
 طاهر را دور کنی باز هم ویرانه‌ای و خاکی بی‌بار و بر بیش
 نخواهد بود. مگر آن که کربلایی بودن را حسینی بودن قلمداد
 کنیم و باز ترجیح در حسینی بودن است تا کربلایی بودن، و
 ترجیح بر تسمیع نام حسین است تا نام کربلا.
 باری، در کربلا عباس و علی اکبر و قاسم و دیگران را که تا آخر
 در این سلوک در خدمت امام بودند را به عنوان یاران اصلی و
 عارفان کاملی که عشق را به کمال فرمیده‌اند و سلوک الی الله را
 با پیر و قطب زمان مولی حسین بن علی تا دیار قناء فی الشیخ و
 نهایتاً قناء فی الله طی کردند باید مدام یاد کرد، که در پرتو نور
 حسین بن علی به نورانیت و کمال رسیده‌اند و هر یک القاء
 کننده‌ی روح و معنویت به جامعه‌ی مشتاق رشد و کمالند.
 از یاران حمامه ساز امام باید دفترها نوشته و آثار ادبی و عرفانی
 خلق نمود. که هر یک کتابی کامل از عشق و معرفتند. و با
 گشودن برگهای زرین دقایق حضورشان در عاشورا می‌توان
 درسهای بزرگی را برای تاریخ بشری رقم زد و راه کمال را به
 ایشان نشان داد.

اما این دفتر مشاعره با آن که صفحاتی اندک دارد ولی برای ساخته و پرداخته شدن آن رنجی فراوان حاصل شده است، و این به خاطر انتها و ابتدای اشعار و ایيات است که باید ردیف می‌شد. با آن که شاید هزاران شعر در این باره وجود داشته باشد اکثر قریب به اتفاق، یا ختم به نام حضرتش می‌شد و به «ن» مختوم بود و یا به «ت» و «است» و همین امر کار را برای مشاعره به شیوه‌ی سنتی دشوار می‌کرد و دشواری بیشتر تخصصی بودن آن است که حتماً باید مزین به نام خوش امام حسین(ع) و یارانش می‌شد.

به هر جهت رنجی بود که با دیدن هزاران صفحه از بین صدها کتاب شعر و دیوان پدیدار شد ولی عشق به امام حسین و یاران باوفای و این که این بنده نیز در صفحه خریداران یوسف زهراء باشد کار را «احلى من العمل» و بسیار آسان و لذت‌بخش می‌کرد، هرچند که خنده‌ها در کار بود و اشک‌ها و ناله‌ها، از آن‌چه گفته و نوشته می‌شد. کاشکی عاشورائیان نیز ما را از دعای خیر خویش فراموش نکنند.

و من الله التوفيق

کاظم محمدی